

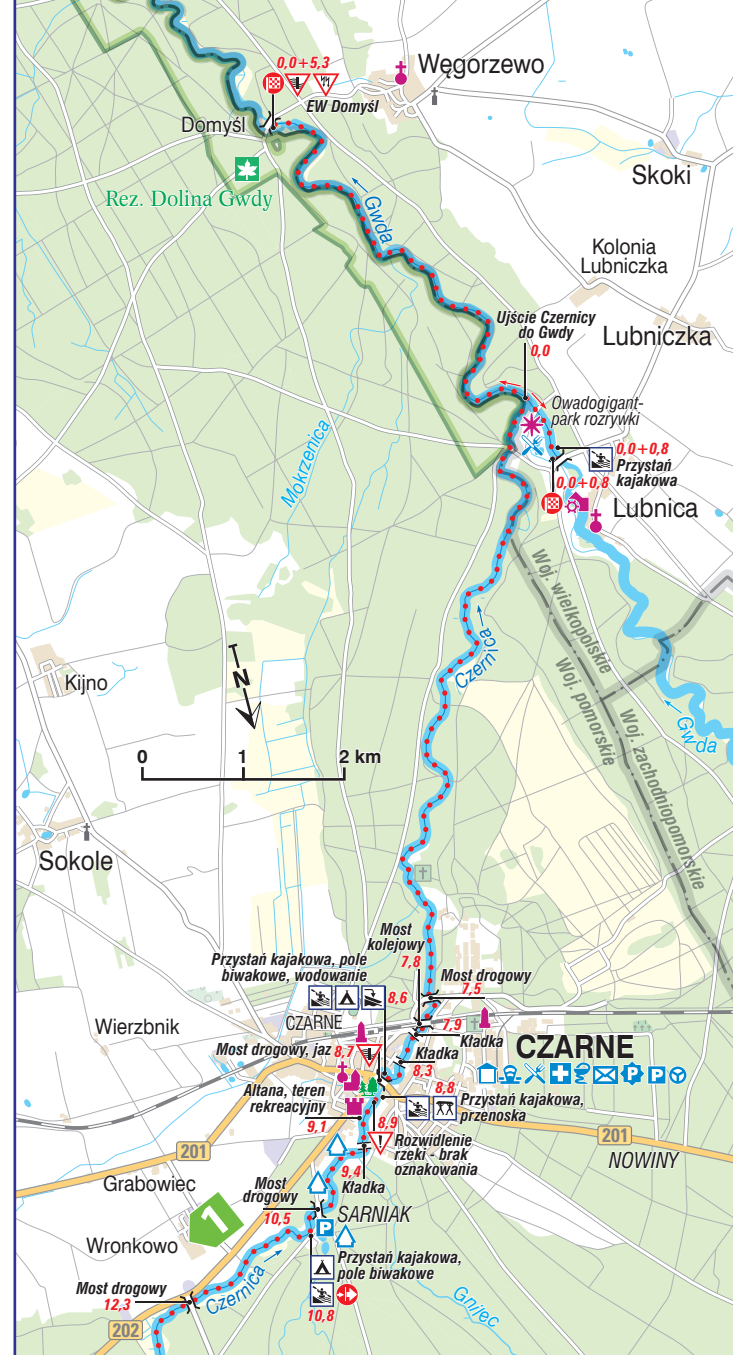
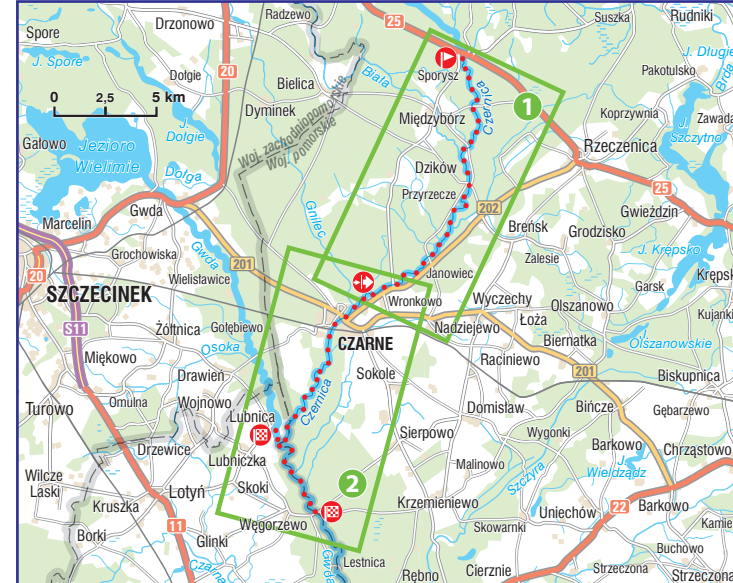
- Szlak kajakowy, kierunek splywu
- Kilometrż liczony w górę rzeki (w km)
- Odległość punktu do szlaku rzeki na danym kilometrze
- Początek/koniec szlaku
- Początek/koniec dziennego odcinka szlaku
- Przystań kajakowa; przystań żeglarska
- Stacja wodna; miejsce wodowania
- Przenoska, przewózka
- Niebezpieczne miejsce; elektrownia
- Jaz, spiętrzenie, próg; zakaz pływania
- Most; kładka, pomost; akwedukt; śluza
- Hodowla ryb
- Pole biwakowe; kąpielisko; plaża
- Rzeka; kanał
- Jezioro, zbiornik wodny; bagno, teren podmokły
- Kościół, klasztor; inny obiekt sakralny; kapliczka
- Zamek; muzeum; pomnik
- Pałac, dwór; zabytkowy park; leśniczówka
- Młyn; inny zabytek; ciekawy obiekt krajoznawczy
- Posterunek policji; szpital, przychodnia; apteka
- Market; sklep spożywczy; poczta
- Obiekt noclegowy; gastronomia; bankomat
- Informacja turystyczna; wiatła turystyczna; miejsce odpoczynku
- Parking; przystanek autobusowy; Miejsce Obsługi Rowerzystów
- Wieża widokowa; punkt widokowy; stadion, boisko
- Rezerwat przyrody; pomnik przyrody
- Teren zabudowany; teren przemysłowy; piasek
- Las; park; łąka
- Sad, ogród; inny teren zielony; cmentarz
- Autostrada
- Droga ekspresowa
- Droga krajowa
- Droga wojewódzka
- Droga powiatowa; droga lokalna
- Droga polna, leśna
- Linia kolejowa; stacja
- Nieczynna linia kolejowa
- Lotnisko
- Granica województwa
- Park narodowy
- Park krajoznawczy

europilot
ul. St. Konarskiego 3; 01-355 Warszawa
tel./fax 22 664 50 91
e-mail: biuro@europilot.com.pl
www.europilot.com.pl

Przebieg szlaków oraz schematy przenoszek mają charakter orientacyjny

- Długość szlaku Czernicy:
29,4 km (+0,7 lub + 5,3 km na Gwdzie)
- Liczba dni:
2
- Liczba przenoszek:
4
- Liczba przystani kajakowych:
6
- Rekomendowana trasa splywu:
Sporysz (km 0,0) – Lubnica (km 0,0 +0,7) lub Domyśl (km 0,0 + 5,3 elektrownia wodna)
- Trudność:
średnio trudny, miejscami nieco uciążliwy
- Propozycje etapów splywów:
1. **Sporysz – Sarniak (18,6 km)**
2. **Sarniak – Lubnica (11,6 km) lub Domyśl (16,1 km)**

Uwaga: konieczność kontynuacji splywu Gwdą pod prąd około 700 metrów do Lubnicy lub z prądem około 5,3 km do elektrowni wodnej Domyśl.

Czernica

ABC KAJAKARZA

Dobijanie do brzegu, wsiadanie/wysiadanie

- » Dobijaj do brzegu pod prąd.
- » Wsiadaj/wysiadaj z kajaka ustawionego dziobem w górę rzeki.

Wywrotka

- » Po wywrotce nie odwracaj kajaka, podprowadź go do brzegu.
- » Ratuj najpierw człowieka, potem sprzęt.

Pamiętaj

- » Rzeczy zabezpiecz przed zamoczeniem (wodoszczelne worki) i zgubieniem w wodzie (przywiąż).
- » Zabierz mapę szlaku (miejsca niebezpieczne, biwaki, atrakcje).
- » Weź gotówkę.
- » Naładuj telefon.

Obserwacja

- » Obserwuj powierzchnię wody przed dziobem kajaka, zmarszczki, fale czy wiry to zapowiedź podwodnych przeszkód do ominięcia.
- » Obserwuj zmiany pogody.

Zachowanie

- » Nie wsiadaj i nie pływaj po spożyciu alkoholu.
- » Zwracaj uwagę na innych.
- » Pomagaj innym w razie potrzeby.
- » Nie przeceniaj swych sił.
- » Zachowaj ostrożność, nie pływaj samotnie.
- » Pływaj w kamizelce ratunkowej.
- » Biwakuj w bezpiecznych miejscach (nie na wyspach na rzece).
- » Śmieci pakuj w worki, zostawiaj w miejscach wyznaczonych.
- » Przed wypłynięciem zapoznaj się z trasą spływu, informacjami o rzece i pogodzie.
- » Zachowaj sztywność: na przodzie grupy płynie przewodnik, na końcu ratownik lub najsprawniejsza osada.
- » Unikaj spływania przez sztuczne progi, przeniesij kajak brzegiem.
- » Zapisz w telefonie numery służb ratunkowych.
- » W razie wypadku powiadom służby ratownicze.

Ważne numery telefonów:

112 (alarmowy)
601 100 100 (ratunkowy nad wodą)
58 3094911 (WIOŚ)
52 3391100 (RZGW w Bydgoszczy)
58 3261888 (RZGW w Gdańsku)
91 4411200 (RZGW w Szczecinie)
22 4701000 (Infolinia Wód Polskich)

Facebook: PomorskieSzlakiKajakowe
kajaki.pomorskie.eu

Czernica to największy lewobrzeżny dopływ Gwdy. Ma 55 kilometrów długości i jest spławnym szlakiem kajakowym od miejscowości Sporysz na odcinku około 29 kilometrów. Przy wyższych stanach wody pływać się nią da od Pieniężnicy (40 kilometr rzeki), ale raczej kajakami jednoosobowymi. Rzeka niemal na całej długości płynie przez rozległe lasy, z dala od ludzkich siedzib. Jedyną większą miejscowością na szlaku jest położone w jej dolnym biegu Czarne. Do Sarniaka – w górnym i środkowym odcinku, rzeka płynie szeroką doliną, na dnie której znajdują się łąki i pastwiska, a przy samej rzece zadrzewienia i zakrzaczenia. Od Sarniaka, a zwłaszcza poniżej Czarnego, dolina zwęża się, a nurt przyśpiesza. To najładniejszy i najciekawszy odcinek szlaku. Szczególnie dziki jest fragment płynący przez duży poligon wojskowy, znajdujący się na południe od miejscowości Czarne.

Szlak kajakowy rzeki Czernicy jest średnio trudny i nieco uciążliwy z uwagi na dużą liczbę przeszkód w nurcie, w postaci zwalonych drzew i zakrzaceń. Szlak jest zagospodarowany – przystanie kajakowe znajdują się w Sporyszu, Łuszczynie, Przyrzeczu i Czarnem. Ładnie zagospodarowane pole zlokalizowane jest także w Dzikowie przy leśniczówce, w pewnym oddaleniu od rzeki. Utrudnieniem w spływie Czernicą są dwie przenoski – w Przyrzeczu (przy pstrągarni) i w Czarnem na Wyspie Młyńskiej.

Spływ kajakowy najlepiej rozpocząć na przystani kajakowej w **Sporyszu**, obok mostu na drodze krajowej nr 25. Dojazd do przystani jest dość trudny, gdyż prowadzi do niego wyboista droga gruntowa, zaczynająca

Czarne - przystań Sarniak

się około 30 metrów od drogi prowadzącej na Dzików, obok masztu telekomunikacyjnego.

Pierwszy odcinek rzeki, płynącej częściowo uregulowanym korytem przez nadrzeczne łąki, olsy i zarośla wierzbowe, jest spokojny i raczej nieuciążliwy. Spotkać można ślady bobrów, a woda ma charakterystyczny, ciemny kolor, od którego wzięta się nazwa rzeki. Kolor ten wynika z bagiennego charakteru łąk i torfowisk, przez które płynie Czernica. Drobiny mułu nadają jej tę ciemną barwę, choć jednocześnie woda jest raczej czysta. Jedynie na początku szlaku kajakowego, poniżej Sporysza, woda ma zdecydowanie gorszą jakość i zapach ze względu na zrzuty brudnej wody ze stawów hodowlanych.

Po około sześciu kilometrach spływu, na lewym brzegu rzeki przy moście w osadzie **Łuszczyn**, znajduje się kolejna przystań kajakowa. Ta wyposażona w wiaty i miejsce na ognisko przystań położona jest w bardzo malowniczym miejscu na skraju lasu. To dobre miejsce na odpoczynek lub biwak.

Kilometr poniżej kolejnej, leżącej wzdłuż szlaku kajakowego leśnej osady **Dzików**, kajakarze trafiają na krótką i nieuciążliwą **przenoskę** przy jazie pstrągarni w **Przyrzeczu**. Wysiadać należy na prawym brzegu przy pomocy i kilkadziesiąt metrów dalej wygodne schodki prowadzą na lewy brzeg rzeki za mostkiem. Wodowanie jest mniej wygodne z uwagi na niskie stany wody i muliste w tym miejscu dno. W Przyrzeczu można odpocząć na przystani kajakowej, która znajduje się kilkadziesiąt metrów dalej przy drodze na Dzików.

Poniżej Przyrzecza aż do miejscowości Czarne, rzeka płynie przez nadrzeczne łąki. Jej dolina z wolna zwęża się, a las miejscami dochodzi do samych brzegów. Przed Czarnem, w pobliżu leśniczówki Sarniak nadleśnictwo urządziło pole biwakowe, będące punktem etapowym spływów. Z **Sarniaka** warto wybrać się na dłuższy, sześciokilometrowy spacer do **rezerwatu przyrody „Cisy w Czarnem”**.

Jednym z najciekawszych rezerwatów przyrody Pomorza Środkowego jest rezerwat „Cisy w Czarnem”. Ukryty głęboko w lasach otaczających dolinę Czernicy jest jednym ze stanowisk cisa

w Polsce, z około 460 drzewami, których wiek dochodzi do 300 lat. Występują tu też inne chronione gatunki roślin. Z przystani w Sporyszu do rezerwatu można dojść drogą na Sporysz.

Dalszy odcinek szlaku, po krótkim, bardzo ładnym fragmencie leśnym, prowadzi do miasteczka Czarne. Przy znajdującej się w centrum Czarnego Wyspie Młyńskiej należy przenieść kajak. Miejsce wysiadania znajduje się na prawym brzegu rzeki, zaraz za rozwidleniem. Jest tu też przystań kajakowa. Kajaki przenosi się przez most obok starego młyna i wduje na południowym cyplu rzeki. Przenoska ta ma około 250 metrów długości. Alternatywą dla przenoski może być przepłynięcie lewą odnogą rzeki, jednak zwykle wymaga to przeciągnięcia kajaka przez kilkadziesiąt metrów po płyciźnie i kamieniach. Mimo tego jest to mniej uciążliwe od przenoszenia kajaka. Przy okazji warto też zwiedzić miejscowość.

Niewielkie, niespełna sześciotysięczne miasto **Czarne**, leżące na południowo-zachodnim skraju województwa pomorskiego, znane jest dziś z dużego zakładu karnego oraz jednostki wojskowej (wojska pancernego).

Jego historia sięga jednak średniowiecza. Prawa miejskie osadzie zostały nadane w XIV wieku przez Krzyżaków, którzy wzniesli w Czarnem zamek, chroniący zachodnią granicę Państwa Zakonnego. Miejscowość rozwinęła się dzięki położeniu na ważnym szlaku handlowym, łączącym Prusy i Pomorze z Rzeszą Niemiecką. Zamek nie przetrwał do dzisiejszych czasów, podobnie jak większość zabudowy. Miasto było wielokrotnie niszczone w czasie wojen i w wyniku pożarów. Ponad 40% zabudowy legła w gruzach podczas walk niemiecko-radzieckich w 1945 roku. W Czarnem, w XIX wieku, administracja niemiecka ulokowała duży obóz jeniecki oraz poligon wojskowy. W czasie I i II wojny światowej więziono tu dziesiątki tysięcy jeńców, z których około 30 tysięcy zmarło i zostało pochowanych na cmentarzach jenieckich. To właśnie na terenie dawnych obozów mieści się dzisiejszy zakład karny i jednostka wojskowa. Obecnie Czarne to siedziba gminy miejsko-wiejskiej, węzeł komunikacyjny (stacja kolejowa na linii Człuchów – Szczecinek) oraz zaplecze dla okolicznych miejscowości. Funkcjonuje tu duża liczba różnego rodzaju sklepów – markety spożywcze i budowlane, stacje paliw, apteki, kilka punktów gastronomicznych itp.

Nie zachowało się wiele zabytków, ale godny uwagi jest **szachulcowy kościół** z XVIII wieku, a w parku przy domu pomocy społecznej zobaczyć można **fragmenty murów dawnego zamku krzyżackiego**. W okolicznych lasach wyznaczono kilka tras spacerowych i tras rowerowych.

W parku miejskim znajduje **pomnik czołgu T-34 z II wojny światowej**, sławnego dzięki filmowi „Czterej pancerni i pies”. Przypomina on, że w wyzwolaniu Pomorza i przełamywaniu Wału Pomorskiego uczestniczyły polskie jednostki pancerne, walczące w Armii Czerwonej. Dodatkowo nawiązuje do znajdującej się w mieście jednostki pancerniej i poligonu.

Odcinek Czernicy poniżej miejscowości Czarne jest najciekawszym i najbardziej trudnym fragmentem całego szlaku. Rzeka płynie tu wąwozem przez gęste lasy, częściowo na skraju wielkiego poligonu czołgowego, który powstał już w połowie XIX wieku. Jest on użytkowany do dziś, także przez jednostki pancerne. Aż do ujścia Czernicy do Gwdy nie napotkamy tu przez blisko 10 kilometrów śladów cywilizacji, towarzyszyć nam będą jedynie odgłosy dzikiej przyrody.

Czernica uchodzi do Gwdy w **Lubnicy**. Spływ można zakończyć wiośnią około 700 metrów pod prąd do młyna w Lubnicy. Mija się wówczas po drodze duży most betonowy, zbudowany dla czołgów i prowadzący na poligon. Alternatywą jest mniej męczące spłynięcie Gwdą w dół rzeki do elektrowni wodnej Domyśl, położonej w pobliżu wsi **Węgorzewo**.

Przystań i pole biwakowe w Łuszczynie

szlak kajakowy Czernica

kajaki.pomorskie.eu

Pomorskie Szlaki Kajakowe